

1. Joan Fuster (1922-1992)

Escriptor. D'ascendència pagesa, el seu pare abandonà el camp, creà un taller d'imatgeria, exercí de professor de dibuix i fou un destacat carlí de la comarca. Fuster començà els estudis de dret a la Universitat de València, on es llicencià el 1947 i es doctorà en filologia catalana el 1985. El 1944 publicà el primer article en català –*Vint-i-cinc anys de poesia valenciana*– i col·laborà a l'almanac de *Las Provincias*. Del 1946 al 1956 codirigí amb Josep Albi la revista *Verbo*, on publicà els primers articles literaris d'una certa ambició. Els seus primers llibres, però, foren versos, a més d'una *Antología del surrealismo español* (1952), composta juntament amb Albi. El 1952 començà a *Levante*, de València, les seves col·laboracions periòdiques a la premsa, que prosseguí fins a una edat molt avançada, en diaris i revistes de València, Barcelona i Madrid i en moltes altres publicacions periòdiques, entre les quals algunes de l'exili. El 1955 inicià, amb *El descrèdit de la realitat*, una brillant carrera d'assagista, de vasta amplitud temàtica, servida per un estil incisiu, d'adjectivació hàbil i precisa. Un altre aspecte de la seva obra, començat també aleshores, fou el de l'erudició, la història i la crítica literàries, que alternà amb antologies de prosa i de poesia. La seva dedicació als temes valencians culminà el 1962 amb la publicació de *Nosaltres els valencians*, *Qüestió de noms* i *El País Valenciano*, llibres bàsics per al coneixement de la història, la cultura i els problemes d'identitat nacional del País Valencià. Sempre dins d'aquesta temàtica, publicà Raimon (1964), *Combustible per a falles* (1967), *L'albufera de València* (1970), *La decadència al País Valencià* (1976), *El blau de la senyera* (1977), *Destinat sobretot a valencians* (1979), *Ara o mai* (1981) i *País Valencià, per què* (1982), a més de nombrosos estudis i articles erudits, històrics, biogràfics i de viatges. Finalment, cal esmentar-ne el suggeridor *Diari 1952-1960*. Dins el camp de l'assaig, publicà *Les originalitats* (1956), *Figures de temps*, premi Yxart (1957), *Indagacions possibles* (1958), *Judicis finals* (1960), *Diccionari per a ociosos* (1964), *Cansar-se d'esperar* (1965), *L'home, mesura de totes les coses* (1967), *Consells, proverbis i insolències* (1968), *Examen de consciència* (1968), *Babels i babilònies* (1972), *Exploració de l'ombra* (1974), *Un país sense política* (1976), *Notes d'un desficiós* (1980), *Pamflets* (1985) i *Sagitari* (1985); en aquestes obres Fuster ret tribut a la tradició de l'humanisme clàssic d'arrel moral, tot tractant de temes que van de la història a la política, passant pels més diversos aspectes de la vida cultural i quotidiana; hom hi troba, també, l'alè dels moralistes i reformadors francesos, de Montaigne als enciclopedistes. Dins els treballs d'història, de crítica i de divulgació literària va publicar *La poesia catalana* (1956), *Joan Serrallonga* (1961), en col·laboració amb Joan Reglà, *Poetes, moriscos i capellans* (1962), *El bandolerisme català: la llegenda* (1963), *Heretgies, revoltes i sermons* (1968), *Literatura catalana contemporània* (1972) i el recull d'estudis *Llibres i problemes del Renaixement* (1989); a més de tres extensos pròlegs a les obres respectives de Joan Salvat-Papasseit (1962), Salvador Espriu (1963) i Josep Pla (1966), d'una gran penetració analítica i capacitat de síntesi, aplegats a *Contra el noucentisme* (1978). També dirigeix la revista *L'Espill* (1979) i diferents col·leccions de llibres.

Joan Fuster fou, sens dubte, l'assagista català més considerable de les generacions sorgides després de la guerra civil. La força de la seva personalitat intel·lectual i l'amplitud de la seva obra han depassat l'àmbit literari i s'han projectat sobre la vida cultural i civil dels Països Catalans, la consciència unitària dels quals contribuï poderosament a crear. La irreductible catalanitat de la seva obra el feren objecte d'alguns atemptats.

Fou membre agregat de l'Institut d'Estudis Catalans (1978) i promotor i president d'Acció Cultural del País Valencià (1978). Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1975), l'any 1983 rebé la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya. El 1984 fou nomenat doctor *honoris causa* de la universitat de Barcelona.

2. Intenció: Fer-nos adonar de la caducitat del model amorós i proposar-ne la reinvençió.
3. Tipus de títol: temàtic
4. Estructura argumentativa: inductiva (cronològicament)
Tipus d'arguments: exemplificació
5. Tesi: El concepte d'amor és canviant
Argumentació: Exemples extrets de la història, sobretot, literària
Conclusió: Cal reinventar un nou concepte d'amor, perquè l'actual està en crisi.
Estructura: Lineal (seguint l'evolució històrica)
6. Trets assagístics: la subjectivitat i la voluntat de fer reflexionar el lector
7. Tesi: El concepte d'amor no és estàtic, ha anat canviant al llarg del temps.
8. Fa referència a un sentiment honest, sincer i absolut, un amor romàntic. a) Al segle XII. b) Es va crear amb els trobadors provençals, va ser completat i polit pels poetes italians del *dolce stil novo*, el trobem en la *Vita nova* o *La Dame aux Camélias*, en Petrarca o en Shakespeare, o en personatges literaris com Werther, Romeu, Karènina, Manon, en el romanticisme.

9. Abans del segle XII l'amor era molt més lliure. A partir del segle XII amb els trobadors l'amor esdevé més cast i es va consagrant i establint fins al seu màxim auge amb el Romanticisme. A partir d'aleshores entra en crisi i només esdevé referent literari i cinematogràfic però, estranyament, de carn i ossos.
10. En aquests moments l'amor s'entén només des del punt de vista carnal, per això pensa que cal recuperar el terme i donar-li un altre sentit.
11. Explica que el concepte d'amor al qual es refereix rarament ha existit més enllà del món literari, tot i que potser sí en un nivell no tan exagerat, però sobretot ara ni això.
12. Seua, dubte, exagere, diga, acabe.
13. Resum: El concepte d'amor no ha estat pas el mateix al llarg del temps, tot i que sempre hagi existit una certa manera d'enamorar-se. La literatura en tot això juga un paper important perquè amb l'aparició dels trobadors l'amor esdevé rellevant. Tot i que sense arribar als extrems dels textos literaris que, a partir dels trobadors provençals aniran apareixent, les persones manifestaran el seu amor. El *boom* literari arriba al seu màxim auge, quant a l'amor, amb el romanticisme. Després, el terme entra en crisi i la gent s'aboca a un sentit més carnal d'entendre les relacions humanes. Per això, conclou l'autor, cal donar pas a una nova època en què l'amor torni a tenir importància, tot i que, es tracti d'una nova manera d'enfocar-lo.
14. Resposta oberta.

Activitats

pàgina 157

1. Resposta oberta.
2. Resposta oberta.
3. Resposta semioberta.
Títol remàtic: Fa deu anys va morir un àngel
Títol temàtic: Carles Sabater

pàgina 158

4.

Nom de paràgraf	Tipus de paràgraf	Oració temàtica
1	Introducció amb interrogant inicial	
2	Introducció-anècdota	La única calle de la tierra que yo desearía que no acabara nunca [...] es la Rambla de Barcelona.
3	Causa-efecte	Una ciutat amb un sol mol segmentat i especialitzat tindrà més mobilitat...
4	Introducció-resum	
5	Conclusió	
6	Comparació	Les ciutats centreeuropees són força diferents de les nord-americanes.
7	Exemplificació	El patró de mobilitat és una característica pròpia de cada ciutat.
8	Introducció-anècdota	
9	Exemplificació	D'entre totes les ciutats del món, les nord-americanes...
10	Conclusió	Els joves no són tan adults com es pensen ni els adults són tan joves com voldrien.
11	Resum	La seguretat viària depèn d'un conjunt de factors...

5. Macroestructura.

Text 1: Les protectores d'animals defensen l'emplaçament previst per a la gossera.

Text 2: L'espècie *Lasius neglectus*, una formiga invasora, avança per Catalunya creant colònies «amigues» amb el consegüent perill de convertir-se en una plaga.

6. Text 1: tema derivat
Text 2: tema constant
Text 3: tema lineal
7. Text 1: descripció. Tema lineal.
Text 2: monòleg interior. Tema lineal.
8. Resposta oberta.
9. Resposta semioberta.
Hipertema de l'amor:
T1 - Definicions
T2 - Amor etern
T3 - Amor de lluny
T4 - Amor platònic
T5 - Amor no correspost
Etc.
10. Resposta oberta.

11. Text 1: Tema: L'altre jo. Tema constant.
Text 2: Les grans idees. Tema lineal.
Text 3: El laberint. Tema lineal.
Text 4: La supervivència. Tema constant.
Els esquemes són oberts.
12. a) Títol temàtic: Marius Serra i Oriol Izquierdo: la literatura proporciona plaer i dolor alhora.
Títol remàtic: Llibres sense ficció
- b) **1r paràgraf.** Introducció amb interrogant inicial múltiple.
Des de:
Per a què serveix escriure?...
Fins a:
...malaltia o del final irremissible, anunciat.
2n paràgraf. Desenvolupament. Paràgraf enumeració. Hi ha dos casos similars a tall d'exemple.
Des de:
...Aquest no és un article de col·leguisme [...]
Fins a:
...¿Per a què serveix? No ho sé.
3r paràgraf. Conclusió. Interrogant final. No resol el problema.
Des de:
...Sé per a què serveix...
Fins a:
...la literatura proporciona plaer i dolor al mateix temps.
- c) Tema lineal.
- d) La lectura té un doble vessant, ja que el contingut pot fer-te sentir molt feliç, però també molt trist. Quant a l'escriptura, és difícil saber per a què serveix.
13. Resposta oberta.

14. gènere textual / tipologia
 - a) conte infantil, narratiu
 - b) gènere periodístic, predictiu
 - c) discurs, expositiu
 - d) carta al lector, argumentatiu
 - e) gènere periodístic, predictiu
 - f) recepta, instructiu
 - g) reclamació, argumentatiu
 - h) llei, instructiu
 - i) publicitat, instructiu, retòric...
 - j) crònica, argumentatiu i descriptiu
 - k) sol·licitud, expositiu

15. finalitat / tipologia

Expressar l'opinió / argumentatiu

Informar i donar un punt de vista / expositiu i argumentatiu

Expressar l'opinió / argumentatiu

Distreure / expositiu, retòric...

Expressar l'opinió / argumentatiu

Fer conèixer algú / descriptiu i expositiu

Informar / expositiu

Informar / predictiu

Informar / expositiu

Expressar l'opinió / argumentatiu

Criticar / argumentatiu i descriptiu

16. gènere textual / tipologia

Text 1: llei / instructiu

Text 2: conte / narratiu

Text 3: horòscop / predictiu

Text 4: publicitat / instructiu

Text 5: recepta / instructiu

Text 6: notícia / narratiu

Text 7: lliçó / instructiu

17. Martí i Pol: predictiu

Salvat-Papasseit: instructiu

Espru: instructiu

Pere Quart: narratiu

Sagarra: descriptiu

Verdaguer: narratiu

Carner: expositiu

Manent: retòric

Sebastià: instructiu

18. Tipus d'organització de les idees en aquest text expositiu:

Text 1: causa-efecte - Parla de la neu i dels diferents efectes que genera a la nit.

Text 2: descripció - Ens descriu el Parc nacional dels Écrins.

Text 3: comparació - Compara les paraules *mythos* i *logos*.

Text 4: problema-solució - Exposa la preocupació per la finitud dels recursos naturals i proposa solucions.

Text 5: seqüència - Exposar una informació.

19. a) Qui: alguns joves

On: Alemanya

Què: transformen les seves dents en dents de vampir

Com: mitjançant implants o llimant-les

Per què: és una moda

Quan: en l'actualitat

Problema: aquestes pràctiques poden ser font de problemes de salut i d'altres tipus

- b) La informació més destacada és la del primer paràgraf. Sempre se situa al principi.

- c) 1r paràgraf: les sis ve dobles

2n paràgraf: tècniques per tenir les dents punxegudes

3r paràgraf: conseqüències d'aquestes pràctiques dentals exposades per les assegurances

4t paràgraf: obertura del tema: altres conseqüències

20. Resposta oberta.

21. Resposta oberta.

De la paraula al text

1. La funció del llenguatge predominant en aquest text és la conativa, perquè es busca una reacció per part del lector: que s'adoni que les idees i els sentiments no es poden desvincular les unes dels altres i a l'inrevés.

2. a) Tracta el tema de les idees i els sentiments des del punt de vista de la intel·ligència emocional.
 b) Vol aclarir que, entre altres, hi ha polítics i publicistes interessats a separar els sentiments de les idees per poder, així, manipular la gent.
 c) Utilitza el canal escrit, és un text del seu bloc personal (té una pàgina web pròpia).
 d) És un filòsof, per tant, un especialista. A més, té la carrera de ciències de l'educació i té una pàgina web per ajudar els professors i els alumnes de filosofia de secundària.
 e) S'adreça a la societat en general, però el lector és culte, hi ha referències culturals (intel·ligència emocional, tragèdia grega, paràbola...).
 f) L'àmbit d'ús és formal i pertany a l'àmbit periodístic, es tracta d'un text de la seva pàgina web.
3. Varietat geogràfica oriental (ell és de Calella), la varietat històrica és l'actual i el registre és culte. La varietat geogràfica la copsem en les formes verbals que utilitza, per exemple; la varietat històrica en la utilització d'un llenguatge, una expressió i una ortografia totalment corrent, al costat de l'aparició de termes com «màangers» o «màrqueting»; i el registre en l'ús de termes com «esmussar», «visceralment» o «lúcids».

4. a) Díctics de persona.
L'autor apareix en el text de vegades com a jo (jo, a mi, em, a casa) i de vegades com a nosaltres (nosaltres, ens, tots).
- b) Referències a la seva persona: (la imatge que rebem és que se'ns presenta força modest) sovint bado, jo no hi entenc gens, en això del màrqueting, però em sembla que conservo una mica de sentit comú, sé una mica d'història de la cultura, no sóc dels que creuen que la gent és incapaç de pensar.
- c) És un text personal, hi ha referències personals, de caràcter i de la seva manera de veure les coses.
- d) Hi ha una alta implicació en les idees.
5. a) Veus dels polítics, mànagers:
ells pensen..., alguns no n'han tret la conseqüència..., la mala intenció que tenen alguns..., i els que venen..., si volen que el producte..., alguns, però, es volen dedicar... No, no només es refereix a ells (polítics i mànagers), també fa referència, potser, als periodistes o a tot aquell que vengui «productes», el poder econòmic.
- b) Polítics i mànagers en el text de color taronja i l'autor, Josep Maria Terricabras, en el text de color verd.
6. Amb l'«és clar» l'autor ens vol dir que tots els nous corrents i totes les noves modes solen venir dels EUA.
7. El títol és temàtic.
8. Idees i sentiments:
Introducció: L'*storytelling*: els sentiments per sobre de les idees
Nus: Antecedents – Consideració de la situació actual
Desenllaç/Conclusió: Vincle necessari entre idees i sentiments
El tema és lineal.
9. *Gènere*: article d'opinió, perquè l'autor ens dóna el seu punt de vista sobre el tema. *Tipologia*: argumentatiu, perquè justifica el seu punt de vista a través d'arguments.
10. Com s'ha dit, es tracta d'un text argumentatiu; per tant, organitza la informació atenent l'ordre i la disposició dels elements que el constitueixen, que són els donats esquemàticament a l'exercici 8, per tal de donar consistència al seu punt de vista que, en aquest cas, apareix com a colofó de l'article.
11. **2n paràgraf**
• Explicar històries no és nou, sempre ha servit per fer arribar determinats missatges a la població.
3r paràgraf
• S'ha de desemmascarar la mala intenció que tenen alguns dels que donen tanta importància als sentiments perquè els sentiments i les històries no són mai neutres: porten missatges i idees.
12. *Elements que mostren clarament l'opinió de l'autor*: em sembla molt bé, a mi em sembla imprescindible
13. L'ús de sinònims dóna força a la paraula, la reiteració dóna la impressió de més veritable.
14. Utilitza com a figura retòrica el quiasme, que consisteix a construir una simetria sintàctica o semàntica mitjançant l'encreuament de dos parells de mots o d'oracions.